

FES DE CASA TEVA UN JARDÍ

Apunts de jardineria.
Març 2013.

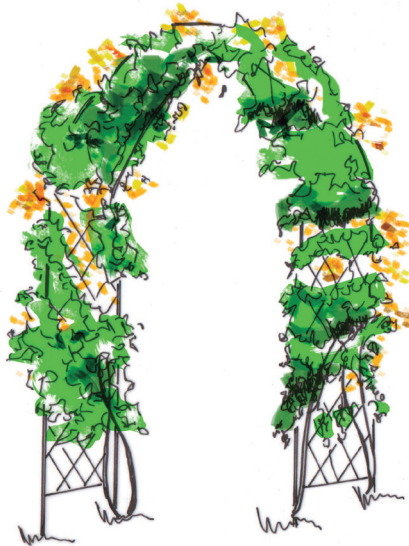
Tot el que necessites saber sobre
les Plantes Enfiladisses.

 Ajuntament de
Barcelona

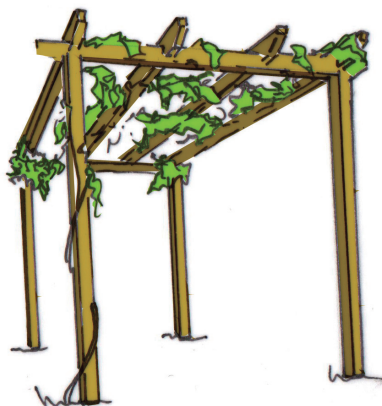
[bcn.cat/
habitaturba](http://bcn.cat/habitaturba)

PLANTES ENFILADISSES

Les plantes enfiladisses constitueixen un dels grups més seductors de les plantes de jardí. Ens permeten gaudir d'intenses sensacions i crear escenes espectaculars als espais on les disposem. Abans de veure-les ja podem sentir l'aroma del lligabosc mediterrani (*Lonicera implexa*) o del llessamí d'Aràbia (*Jasminum sambac*). També amb plantes enfiladisses podem crear un arc o petit túnel, que separarà dos espais o ressaltarà una entrada, cobert d'alguna de les nombroses varietats de rosers (*Rosa spp.*) o de clemàtides (*Clematis spp.*).

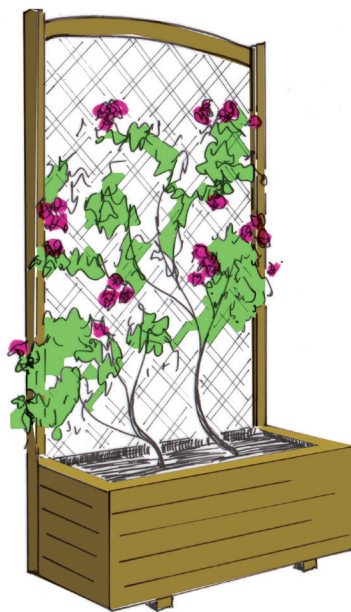
La glicina (*Wisteria sinensis*) cobrirà amb rapidesa una pèrgola o un quiosc de jardí. A la primavera apareixeran les flors, abans que les fulles, creant un efecte sempre impactant. I a l'estiu, el dens fullatge produirà una ombra densa i agradable. A la tardor perdrà les fulles i deixarà passar el sol durant l'hivern.

LES PLANTES ENFILADISSES, ON SITUAR-LES

Una gran part d'espècies de plantes enfiladisses són llenyoses i despleguen una vegetació luxuriant, sobretot quan els hi trobem el lloc i les condicions apropiades. Algunes són herbàcies i, encara que poden viure diversos anys, sovint es cultiven com a plantes anuals; és el cas de la cobeia (*Cobaea scandens*), la Susanna d'ulls negres (*Thunbergia alata*), els pèsols d'olor (*Lathyrus odoratus*) o la caputxina (*Tropaeolum majus*). Tampoc ens podem oblidar de les enfiladisses que fan fruits comestibles, alguns deliciosos com els kiwis (*Actinida sinensis*), les mores sense espines (*Rubus fruticosus 'Thornfree'*) o les parres (*Vitis vinifera*). També hi ha nombroses varietats de carabasses que són plantes anuals: la carabassa vinatera (*Lagenaria siceraria*), les carabasses d'ornament que no són comestibles o colcoquintes (*Colocynthis vulgaris*) i la carabassera d'esponja (*Luffa cylindrica*). Aquestes enfiladisses comestibles o ornamentals es poden plantar al costat de l'hort formant una tanca de separació i cobrint alguna estructura com un túnel d'ombra.

Algunes enfiladisses es poden cultivar en test o jardinera però, aquests han de ser grans: uns 45 cm d'alt i ample com a mínim, perquè la planta pugui tenir un cert desenvolupament. Malgrat això, mai podem pretendre cobrir una pèrgola gran o un mur alt si les cultivem en contenidor. El que s'acostuma a fer es conrear-les sobre un suport, com una gelosia o una piràmide, i limitar-ne el creixement mitjançant esporgues anuals. Per aquests casos, les enfiladisses de cicle anual són molt adequades.

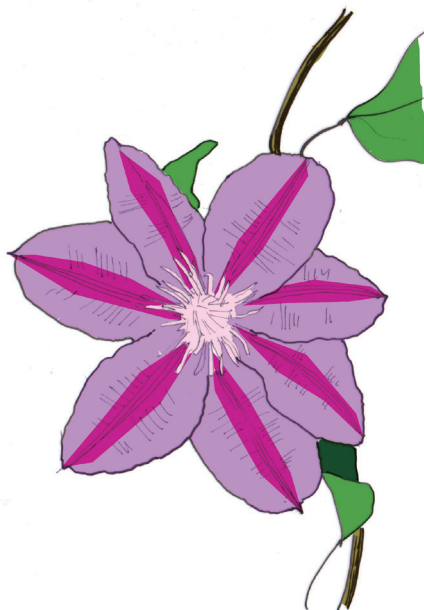

COM SUBJECTAR LES PLANTES ENFILADISSES

És important conèixer el sistema de fixació que utilitza cada enfiladissa, doncs d'això dependrà el tipus de suport i la forma de fixar-la.

Algunes plantes enfiladisses, també anomenades lianes, es subjecten al suport mitjançant cir-cells, uns òrgans filiformes que s'enrosquen al voltant d'un suport i queden fixats, com el pèsol d'olor (*Lathyrus odoratus*), la vinya (*Vitis vinifera*), la passionera (*Passiflora caerulea*) i la vinya verge americana (*Parthenocissus quinquefolia*). Altres ho fan mitjançant agullons com la buguenví·lea comuna (*Bougainvillea glabra*), o espines, com els rosers (*Rosa spp.*) que creixen al llarg de les tiges i els serveixen per arrapar-se a les branques dels arbres, a l'escorça o bé a les irregularitats d'un mur de pedra. També són freqüents les arrels adventícies com les que emeten les heures (*Hedera helix*) o les hortènsies trepadores (*Hydrangea petiolaris*, *Schizophragma hydrangeoides*) que els faciliten fixar-se a murs o superfícies relativament llises. Un dels sistemes més utilitzats per les espècies d'enfiladisses són les tiges volubles: les tiges i les seves ramifi-cacions, tal com es van desenvolupant, es van enroscant al voltant del suport o al voltant d'elles mateixes. Aquest és el sistema que fan servir els llessamins (*Jasminun azoricum*, *J. sambac*), els lligaboscs (*Lonicera spp.*), la glicina (*Wisteria sinensis*) o les bignònies (*Campsis radicans*, *C. gran-diflora*).

Altres sistemes més rars són els pecíols volubles (pecíols transformats) que fan servir les clemàti-des (*Clematis ssp.*), les ventoses, com les que té la vinya verge del Japó (*Parthenocissus tricuspi-data*), o les ungles, com les de l'ungla de gat (*Macfadyena unguis-cati*).

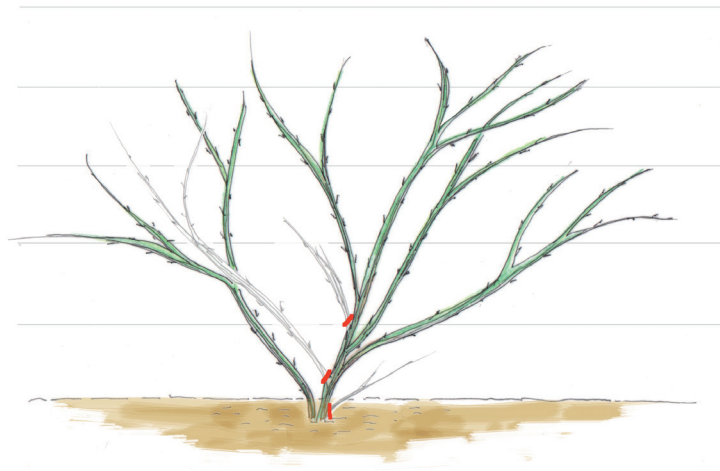

COM PODAR CORRECTAMENT LES ENFILADISSES

Les enfiladisses es poden per diversos motius:

1. Per donar-los forma i crear una estructura principal que suportarà la planta més endavant. Aquesta poda es fa els primers anys de vida de la planta.
2. Per afavorir la floració. Es fa cada any i consisteix en podar les branques quan han acabat de florir, en el cas de les plantes que floreixen sobre branques de l'any anterior; i podar a l'hivern, abans que s'obrin les gemmes, les que floreixen en branques del mateix any.
3. Per conservar les plantes saludables. És una poda de manteniment que consisteix en eliminar les branques seques, les que estan massa juntes, les molt primes o les mal orientades.
4. Per rejuvenir les enfiladisses eliminarem, des de la base, algunes de les branques més velles i deixarem que les més joves i vigoroses les substitueixin.

Nom científic	Nom popular	Floració i color	Tipus de planta
<i>Clematis vitalba</i>	Vidalba	Primavera i estiu. Blanc.	Arbustiva caducifòlia
<i>Cobaea scandens</i>	Cobea	Estiu i tardor. Violeta.	Vivaç caducifòlia
<i>Ficus pumila</i>	Ficus	Primavera i estiu. Verdós, insignificant.	Arbustiva perennifòlia
<i>Hoya carnosa</i>	Flor de cera	Estiu i tardor. Blanc amb centre rosa intens.	Vivaç perennifòlia
<i>Jasminum officinale</i>	Gessamí	Primavera, estiu i tardor. Blanc.	Arbustiva perennifòlia
<i>Jasminum sambac</i>	Llessamí d'Àràbia	Continuada. Blanc.	Arbustiva perennifòlia
<i>Lathyrus odoratus</i>	Pèsol d'olor	Primavera i estiu. Variats.	Planta anual
<i>Lonicera implexa</i>	Lligabosc mediterrani	Primavera i estiu. Rosat o crema.	Arbustiva perennifòlia
<i>Rosa spp</i>	Roser enfiladís	Primavera, estiu i tardor. Variats.	Arbustiva caducifòlia
<i>Stephanotis floribunda</i>	Llessamí de Madagascar	De primavera a tardor. Blanc.	Arbustiva perennifòlia
<i>Thunbergia alata</i>	Susanna d'ulls negres	Estiu i tardor. Groc o taronja amb el centre negre.	Planta anual
<i>Trachelospermum jasminoides</i>	Fals gessamí	De finals de primavera a inici de tardor. Blanc.	Arbustiva perennifòlia
<i>Tropaeolum majus</i>	Caputxina	De primavera a tardor. Taronja i vermell.	Planta anual
<i>Vitis vinifera</i>	Vinya	Final de primavera i principi d'estiu. Verdós.	Arbustiva caducifòlia
<i>Wisteria sinensis</i>	Glicina	Primavera. Lila.	Arbustiva caducifòlia